

V MENE OTCA I SYNA I DUCHA SVÄTÉHO

394/2015

www.inky.sk

27. 9. 2015

Čo je to Božie Kráľovstvo? – prečo na Trojici záleží? – v čom spočíva blaženosť Božieho Života?

„V Mene Otca, i Syna i Ducha Svätého! Amen!“ (Prvé slová katolíckej sv. omše v západnom obrade).

Týmito slovami sa začína (nielen) každá sv. omša. V Mene Trojice. Prečo? Odpoveď môžeme nájsť v dnešnom Evanjeliu, kde Ježiš hovorí: „⁴³ Ak by ťa zvädzala na hriech tvoja ruka, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života zmrzačený, ako keby si mal ísť s obidvoma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. ⁴⁵ Ak ťa zvädza na hriech tvoja noha, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života krivý, ako keby ťa mali s obidvoma nohami hodiť do pekla. ⁴⁷ A ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp ho: je pre teba lepšie, keď vojdeš do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do pekla (Mk 9,43-47 SSV).

Ježiš hovorí, že je lepšie prísť o ruku, o oko, či o nohu, ale nestratiť Božie Kráľovstvo. **Čo je to ale Božie Kráľovstvo?** V tomto texte o ňom dvakrát hovorí ako o „živote“. Samozrejme, nie je to obyčajný pozemský život, ten už predsa máme a práve žijeme, ale „Večný život“, do ktorého nás tu Ježiš práve nabáda vojsť. A čo je to ten „Večný život“? Mnohí si myslíme, že je to proste označenie faktu, že aj keď zomrieme, vďaka vzkrieseniu budeme žiť naveky. To sa ale netýka iba spasených. Týka sa to aj zatratených, ako svedčí Písmo: „*mám nádej v Bohu, že bude vzkriesenie spravodlivých i nespravodlivých*“ (Sk 24,15 SSV)“, či inde slovami samého Ježiša: „*ti, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život a tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie ... A pôjdu túto do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.*“ (Jn 5,29; Mt 25,46 SSV).

V skutočnosti termín „Večný život“ odkazuje na niečo iné: na ten jeden-jediný opravdivo *večný* život, ktorý nemá konca, ale nemá ani začiatku – a tým je len a jedine ten život, ktorý žije od večnosti na večnosť Boh sám v sebe. Spása potom znamená „*zmocniť sa*“ tohto Božieho života, obsiahnuť ho, získať ho a môcť ho žiť, samozrejme, navždy, ako svedčí Pavol: „*Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povolaný*“ (1 Tim 6,12 SSV). A, naopak, zatratenie znamená nemať tento Boží život, znova slovami Písma: „*Kto nemá Syna, nemá Boží život*“ (1 Jn 5,12 SSV).

Takže, Božie Kráľovstvo (čiže Nebo) = Boží život. Nie je to nijaké miesto, nijaká inštitúcia, žiadna „rajská záhrada“, ako vysvetľuje Youcat: „*Nebo nie je miesto kdesi vo vesmíre. Je to stav ... keď život dosiahne najvyššiu intenzitu a blaženosť*“ (Youcat 52). Veta „*ísť do Neba*“, aj keď ju často používame, v skutočnosti nemá žiaden zmysel, pretože žiadne miesto s názvom „Nebo“, kam by sme mohli ísť, nejestvuje. **Nebo = Božie Kráľovstvo = Boží život.** A keďže Boh je Trojicou osôb – Otec, Syn a Duch Svätý – potom **Božie Kráľovstvo, to je Trojica, žijúca od večnosti Večný Trojičný Život**, ktorý je plnosťou života, plnosťou šťastia a blaženosti, ako hneď v prvých slovách vyjadruje aj Katechizmus Katolíckej cirkvi: „*Boh, nekonečne blažený sám v sebe...*“ (KKC 1). Vyjadruje tým ešte jednu vec, že zdrojom a dôvodom Božej blaženosti nie je to, že by Boh žil na nejakom blaženom mieste, jedol nejaké blažené božské pokrmy a zapíjal ich nejakým fajnovým božským mokom (ako boli ambrózia a

nektár v gréckej mytológii), ani sa neoddáva nejakým fajnovým božským zábavám a kratochvíľam. Z pohľadu nášho sveta je vlastne Boh nesmierne chudobný: nemá ani len televíziu, žiaden internet, žiaden sex (porov. Mt 22,30), žiadne jedlo ani žiadne pitie (porov. 1Kor 6,13), vôbec nič. Súčasne je ale nekonečne bohatý, pretože nič z toho nepotrebuje a zdrojom Jeho nekonečného šťastia a nekonečnej blaženosti je práve Jeho Život, Trojičný život, ktorý žije sám v sebe a ktorý Ho naplňa a uspokojuje tak dokonalo a úplne, že nič viac nepotrebuje, ba nič viac už ani nijako a od nikoho dostať nemôže. Jeho šťastie a Jeho plnosť je dokonalá!

V čom teda tento výnimočný a tak uspokojujúci Večný Trojičný Život spočíva?

1. znak: DOKONALÁ LÁSKA: V kruhu Trojice sa Otec úplne celý, bezvýhradne, bezpodmienečne, zadarmo a do krajnosti dáva svojmu Synovi, ako svedčí Ježiš, keď hovorí: „*Všetko, čo má Otec, je moje. Ja a Otec sme jedno*“ (Jn 16,15; 10,30 SSV). Podobne sa ale aj Syn úplne rovnako v tej istej bezhraničnej láske dáva svojmu Otcovi, čo sa potom odráža v Ježišovom postoji, napríklad keď vysvetľuje učeníkom: „*Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokonat' jeho dielo ... ja som v Otcovi a Otec vo mne*“ (Jn 4,34; 14,11 SSV). Otec so Synom sa potom v tej istej láske úplne celí darujú osobe Ducha Svätého (ktorý tak „*vychádza z Otca i Syna*“, ako hovorí Nicejsko-carihradské vyznanie viery) a medzi sebou túto lásku a radosť z tohto darovania sa zdieľajú. Tým láska v Bohu dosahuje dokonalosť, pretože obsahuje oba podstatné rozmery dokonalkej lásky: darovanie sa i zdieľanie. Analogicky to potom platí aj o vzťahu Syna a Ducha k Otcovi, či Otca a Ducha k Synovi.

Výsledkom je dokonalá jednota. Tak dokonalá jednota lásky, že v tomto Svätom spoločenstve Trojice sú síce tri Osoby, ale v láske spojené tak úplne a dokonalo, že, nestrácajú svoju slobodu ani svoju individualitu, sú úplne a dokonale jedno: Jeden Boh, jedna Vôľa, jediná Božská podstata. Tak to veľmi trefne vyjadruje francúzsky filozof Rémi Brague [vyslov: Brag]: „*Boh je tak bytostne láska, že jednota, ktorá je v istom zmysle Jeho definíciou, je jednoduchým dôsledkom lásky. Pre kresťanov znamenajú slová 'Boh je jeden' to isté, ako 'Boh je láska'*.“ Inými slovami, veta „Boh je jeden“ nevyjadruje ani tak počet Bohov (aj keď aj to), ale hlavne fakt, že Boh je *vnútorne jeden*, niet v ňom žiadneho rozdelenia, konfliktu, nezhody, všetko je dokonalou jednotou a harmóniou troch osôb, dokonale zjednotených dokonalou láskou.

2. znak: SVÄTOSŤ: Písmo hovorí: „*Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy*“ (1 Jn 1,5 SSV). Youcat vysvetľuje: „*Boh sám je spravodlivosť a dobro*“ (Youcat 337). Je to dôsledok lásky. Každé zlo v sebe obsahuje *sebecko*, čiže uprednostnenie seba a svojho záujmu na úkor iného, či bez ohľadu na iného: vražda ako obetovanie života iného človeka, aby som ja niečo získal; krádež ako poškodenie iného človeka v záujme môjho prospechu, ľahostajnosť ako uprednostnenie môjho pohodlia pred pomocou iným a záujmom o iných, alebo dnes smutne rozšírený potrat ako uprednostnenie svojho pohodlia na úkor života počatého dieťaťa... A, naopak, každé dobro je viac, či menej

aktom *lásky*: poctivosť ako rozhodnutie dodržať svoje záväzky aj vtedy, keď je to pre nás namáhavé, či nevýhodné, pomoc druhému ako obeta svojho času, zdrojov a pohodlia v záujme toho, komu pomáhame, rodičovstvo ako investovanie obrovského množstva peňazí, úsilia a času do výchovy detí, ktorá sa nám zvyčajne nijako späť nevráti a pod. Pretože Boh je dokonalá láska, je teda dokonale nesebecký a teda aj dokonale dobrý: „*Boh je stopercentne dobrý. Nikdy nemôže byť pôvodcom niečoho zlého*“ (Youcat 51).

3. znak: DOKONALOSŤ: Poznáme to aj sami: *Nám* často stačí aj priemer. Doma u seba asi nikto nemáme vždy úplne dokonalý poriadok, nechodíme sviatočne oblečení, ani nevaríme denne vyberané jedlá. A stačí nám to. Ale ak má prísť na návštevu niekto, na kom nám záleží – ba dokonca ho milujeme! – tak potom *pre neho* to už nestačí. Pre neho túžime dať zo seba to najlepšie. A tak vyupratujeme dom, oblečieme sa do sviatočného a navaríme to najlepšie, čo dokážeme. Inými slovami: Láska je motorom dokonalosti. A pretože Boh je láska, v ktorej každá Osoba daruje samotnú seba, je požiadavkou tejto lásky aj to, aby každá z Osôb bola tým najdokonalejším a najlepším možným darom pre ostatné Osoby Trojice, aby teda bola *dokonalá*. To je dôvod, prečo je Boh po každej stránke ten *najlepší možný, najdokonalejší možný!* Trojičný život Boha tak plodí dokonalosť, ako hovorí pápež Benedikt XVI.: „*Boh nie je samota, ale dokonalé spoločenstvo*“

4. znak: STVORITEĽSTVO: Boh je Bohom Stvoriteľom – a nielen sveta! Stará filozofická poučka hovorí: „*Bonum est diffusivum sui!*“, „*Dobro sa chce rozdávať!*“ Svätosť a dokonalosť sa nakoniec zase sami stávajú motívom lásky, čiže túžby darovať sa milovanému a deliť sa s ním s radosťou a rozkošou z vlastnej svätosti a dokonalosti. Ako prvé Boh sám v sebe od večnosti tvorí samotné dokonalé spoločenstvo Trojice. Potom sa, ako Trojjediný Boh, obracia smerom von a tvorí svet a človeka, „*aby mu dal účasť na svojom blaženom živote*.“ (KKC 1). Znova je to akt lásky, túžiacej stvoriť bytosť, človeka a anjelov, ktorej by sa mohol v láske darovať a deliť sa s ňou o seba samého, o svoj vlastný život a jeho radosť a blaženosť.

VÝSLEDOK: Jednota lásky + číre dobro svätosti + dokonalosť toho najlepšieho možného + stvoriteľstvo = najvyšší možný stupeň šťastia a blaženosti. To by dnes skonštatovala moderná veda psychologická o človekovi, ktorý by žil takýto život: že je to totiž ten najlepší a najšťastnejší a najplnší možný spôsob života. A ak platia slová Písma, že Boh stvoril človeka na svoj obraz a svoju podobu, potom oprávnene môžeme predpokladať, že čo robí šťastných nás, ľudí, robí šťastným a blaženým aj samého Boha. A ak je to tak, potom podľa všetkých poznatkov a vedomostí, ktoré máme, Boh musí byť neskutočne šťastný, nekonečne šťastný, absolútne blažený, bytosť, ktorá má všetko a nič jej nechýba a ani jej už nie je možné čokoľvek k tejto plnosti pridať!

Toto poznanie Boha ako spoločenstva Trojice je pre nás nesmierne dôležité. To, čím Boh je, totiž preniká aj všetko Jeho dielo – a teda to podstatne ovplyvňuje aj nás, ktorí sme stvorení na Jeho obraz. Je to východisko úplne všetkého, čo existuje. Ako hovorí Katechizmus Katolíckej cirkvi: „*Tajomstvo Najsvätejšej Trojice je ústredným tajomstvom kresťanskej viery a kresťanského života. Je to tajomstvo Boha, aký je sám v sebe. Toto tajomstvo je teda prameňom všetkých ostatných tajomstiev viery a svetlom, ktoré ich osvetľuje. Je najzákladnejším a najpodstatnejším učením v „hierarchii právd“ viery. „Celé dejiny spásy sú dejinami cesty a spôsobu, akým sa pravý a jediný Boh, Otec, Syn a Duch Svätý, zjavuje ľuďom, a keď sa odvrátia od hriechu, zmieruje a spája ich so sebou.*“ (KKC 234)

Preto v *Mene Otca i Syna i Duchu Svätého* začíname svoje modlitby, začali sme tak dnešnú liturgiu a začíname tým aj naše výpravy k samotnému jadrú kresťanstva.

Váš Inky

ZHRNUTIE NA ZAPAMÄTANIE SI:

- Božie kráľovstvo = Boží Trojičný život;
- Boh je jeden, pretože je láska – vzťah troch Osôb, ktoré sa jedna druhej úplne darujú a zdieľajú medzi sebou túto lásku a výsledkom je dokonalá vnútorná jednota Boha.
- Boh je svätý, pretože zlo je ovocím sebeckva a pretože Boh-Láska je dokonale nesebecký, nie je v ňom žiadne zlo, ale len dokonalé dobro.
- Boh je dokonalý, pretože láska túži dať milovanému to najlepšie a byť pre milovaného tým najlepším možným – čiže dokonalým.
- Boh je blažený a šťastný sám v sebe, pretože tento model života predstavuje ten najlepší a najšťastnejším možný.
- Boh nás stvoril, aby sa s nami o tento život podelil.
- Vojsť do Božieho Kráľovstva tak znamená vojsť do Božieho Trojičného života.